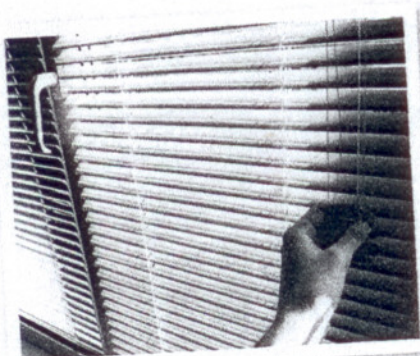

Uttrycket "många bäckar små" är ganska utslitet, men när det gäller att spara energi i hemmet har det aldrig varit mer aktuellt. Här är några enkla tips!

Av Emelie Gressberg och Anne-Marit Muri Foto Colourbox, iStockphoto

20 sätt att spara energi utan uppoffringar

1. Dra upp persiennerna. Låt solen kika in och värma upp rummen på dagtid, året om.

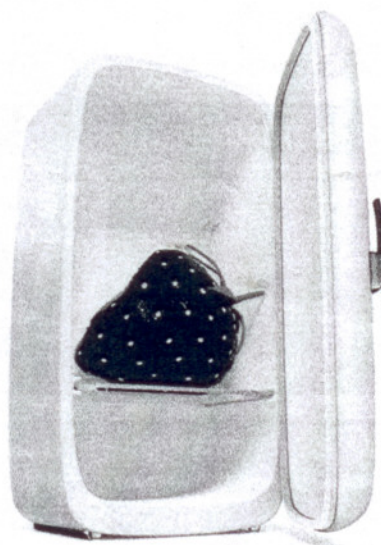
2. Torka kläderna utomhus. Det tar lite längre tid än i tumlaren, men det minskar slitaget på kläderna och påverkar inte miljön. Och så luktar det gott!

3. Använd vattenkokare. En vattenkokare drar en tredjedel av energin jämfört med en spis, och ska du koka exempelvis pasta är det både snabbare och smartare att låta vattnet koka upp i vattenkokaren snarare än på spisen.

4. Fyll frysen. En halvfyllad fryr behöver mer el än en full fryr eftersom varorna kyls varandra. I brist på mat kan du faktiskt fylla frysen med böcker.

5. Välj en fryssbox. Visst tar fryssboxarna mer plats än frysskåpen, men de nya boxarna är bättre ur en miljösynvinkel eftersom det mesta av kylan stannar kvar vid öppning.

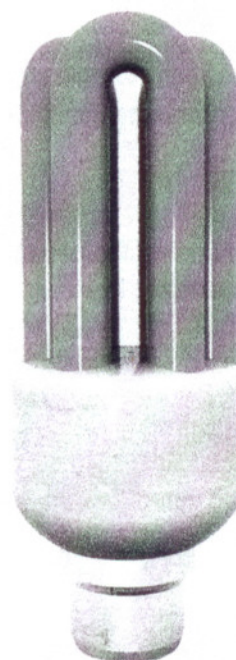
6. Tina i kylskåpet. Mat som tinas i kylskåp ger "gratis" kyla till kylan, samtidigt som värmen behålls i rummet. Dessutom mår maten bättre av att få tina långsamt.

7. Dammtorka kylan. Dra fram kyl-/frysskåpet då och då, och se till att gallret på baksidan är dammfritt. Då kommer det lättare in luft, och du spar energi.

8. Nya munstycken. Byter du ut tre gamla blandare och munstycken kan du sänka energianvändningen för varmvatten med upp till 40 procent.

9. Vädra effektivt. Vädra med korsdrag i 5–10 minuter så att all luft byts ut, men utan att möblerna hinner kylas ner.

10. Lågenergilampor. Ja, det börjar bli tjatigt, men faktum är att lågenergilampor är fem gånger mer effektiva och håller tio gånger så länge som en gammal glödlampa.

Supertips: Tilläggsisolera huset

11. Det är lyckligtvis ett tag kvar innan vintern är här, men det kan vara läge att tilläggsisolera runt fönster och på vinden redan nu för att hålla nere energikostnaderna. Man brukar säga att man tjänar in vad det kostar att tilläggsisolera inom loppet av 3-5 vintersäsonger, i och med minskade energiutgifter.

✓ Det viktigaste är att tätat runt fönstren, där försvinner den största delen av värmen från ett hus. Det mest effektiva är att tätat med glasulls-

remсор eller expanderande fönsterdrev av impregnerad skumplast. Man kan även använda fogskum, men det stelnar snabbt och kräver stor noggrannhet.

✓ Äldre hus som byggdes innan man började använda glasull har ofta utrymmen som är ihåliga, särskilt på vinden. Det mest effektiva är att fylla utrymmena med obunden, obrännbar glasull som blåses in med en lösullsmaskin. Anledningen till att man vill fylla ut hela utrymmen är att det hindrar konvektion.

12. Dra för gardinerna. Om du drar för gardinerna nattetid, särskilt på vintern, sparas energi eftersom värmeutstrålningen minskar.

13. Utnyttja värmen. Om du diskar för hand kan du låta vattnet vara kvar i diskhon tills det har kallnat, och har du använt ugnen och är klar kan du låta luckan stå öppen tills värmen tagit slut. Båda delarna värmer upp rummet "gratis", men se upp så att du inte har små barn som kan komma i vägen.

14. Centrifugera mera. Om du ställer in centrifugen på ett högre varvantal slipper du torka kläderna

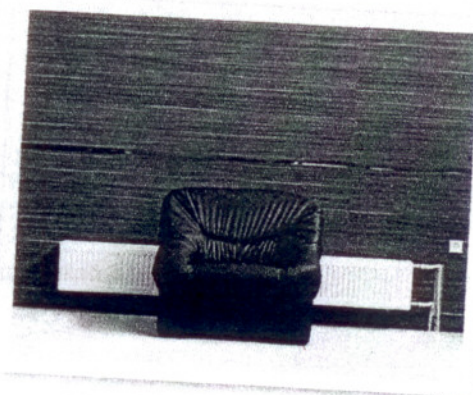
lika länge. En liter vatten som försvinner i centrifugen istället för i en eldriven tork sparar dig en krona – en liten förmögenhet på ett år för en barnfamilj!

15. Lagom stor kastrull. Om plattan är 1 centimeter större i diameter än kastrullen, ökar energiförbrukningen med 20 procent.

16. Locket på. Lägger du lock på kastrullen när den används drar den en tredjedel mindre energi.

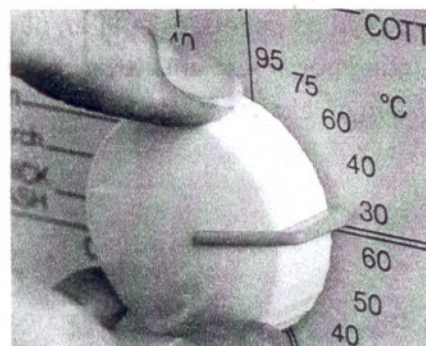
17. Helbottnad kastrull. Minsta lilla ojämnheter i botten av en kastrull ökar energiförbrukningen rejält.

18. Befria elementen. Det kan vara lockande att möblera framför elementen, men tänk på att du blockerar värmespridningen.

19. Dra ur alla laddare och stäng av ordentligt. Passiv elanvändning och apparater som står i standby-läge står för uppemot 20 procent av ett hushålls samlade elförbrukning. Grenkontakter gör det lättare att stänga av flera apparater samtidigt.

20. Tvätta kallare. Kläder som inte är jättesmuttiga blir lika rena även om du sänker tvätttemperaturen med 10 grader mot rekommenderat.